

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
ستاد انتخابات
دبیر خانه

انتخابات

(رسانه های بیگانه)

دوازدهم اردیبهشت ۱۳۹۶ - شماره ۳۴

عنوان	صفحه
مقدمه:.....	۰
فضای تبلیغی رسانه های بیگانه درباره انتخابات ریاست جمهوری	۲
الف - فضا سازی رسانه های بیگانه در واکنش به بیانات رهبر معظم انقلاب انقلاب	۲
۱- بیانات آیت الله خامنه ای؛ زیر سؤال بردن بزرگترین و محوری ترین شعار روحانی	۲
۲- بیانات آیت الله خامنه ای به معنای مخالفت با سیاست تنش زدای دولت روحانی	۲
۳- بیانات آیت الله خامنه ای؛ حمایت تلویحی از ابراهیم رئیسی	۳
۴- بیانات آیت الله خامنه ای؛ جهت دهی به نهادهای زیر نظر رهبری درباره انتخابات	۳
۵- تفسیر موسع بیگانه از جنگ با هدف ارتباط دهی برجام به رفع سایه جنگ	۴
۶- دوگانه تبلیغی: حمایت رهبری؛ یا شکست نامزد منتسب به حاکمیت یا مهندسی انتخابات!!!	۴
۷- گزینه آلترناتیو برجام؛ تحریم های بیشتر نه جنگ	۵
ب - ارزیابی مناظره اول نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری	۵
۱- روحانی - جهانگیری	۵
۱-۱- تاکید اصلاح طلبان بر حمایت از حسن روحانی	۵
۲- ۱- جهانگیری؛ استفاده از فضای انتخاباتی یا نامزد اصلاح طلبان	۶
۳- ۱- جهانگیری؛ سپر بلای روحانی	۶
۴- ۱- جهانگیری؛ نماد اصلاح طلبان در ائتلاف اصلاح / اعتدال	۶
۵- ۱- جهانگیری ۹۶ به مثابه عارف ۹۲؛ لزوم اقناع افکار عمومی برای رای به روحانی	۷
۶- ۱- بازی زیرکانه جهانگیری در مناظره اول؛ لزوم امیدآفرینی روحانی	۷
۷- ۱- اقبال افکار عمومی به جهانگیری؛ روحانی باید خودی نشان دهد	۸
۸- ۱- تعیین دستور کار؛ ضرورت افشاگری روحانی درباره موانع سرمایه گذاری	۸
۹- ۱- استفاده از اسحاق جهانگیری در مناظره ها؛ تیغی دولبه برای روحانی	۸
۱۰- ۱- مناظره اول؛ از ضعیف ترین ظهورهای رسانه ای روحانی	۹
۱۱- ۱- ضعف روحانی در مناظره اول؛ تقسیم کاری که اشتباه از آب درآمد	۹

- ۱۲-۱- فرصت سوزی حسن روحانی در بیان حقایق و افشاگری ۱۰
- ۱۳-۱- رای منفی بالای روحانی؛ ضرورت کناره گیری به نفع جهانگیری ۱۰
- ۱۴-۱- رای منفی روحانی؛ شانس پیروزی اسحاق جهانگیری ۱۰
- ۱۵-۱- کناره گیری روحانی به نفع جهانگیری؛ جنگ روانی اصولگرایان علیه ائتلاف ۱۱
- ۱۶-۱- ائتلاف اصلاح طلبان و اصولگرایان میانه رو؛ بزرگ تر کردن کیک بهبود شرایط ایران ۱۱
- ۲-۱- مناظره اول؛ رقابت محور متشتت اصولگرایی با جریان اصلاح طلبی ۱۲
- ۲-۲- مناظره اول؛ قالیباف کینه جو، رئیسی بی برنامه!! ۱۲
- ۲-۳- مناظره اول؛ نگاه پدرانه رئیسی در کنار رویکرد تهاجمی قالیباف ۱۲
- ۲-۴- وعده های اقتصادی نامزدهای اصولگرا؛ تغییر گفتمان از پایداری به پابندی!! ۱۳
- ج- وعده رفع حصر؛ حیات بخشی به جنبش موسوم به سبز ۱۳
- ۱- فرصت انتخابات؛ فضایی برای بروز و ظهور جنبش سبز! ۱۳
- ۲- مطالبه رفع حصر؛ تلاش روحانی برای عادی کردن شرایط ۱۴
- ۳- تاکید روحانی بر وعده رفع حصر؛ فریب تبلیغاتی ۱۴
- ۴- پیروزی روحانی با رای بالا؛ زمینه ساز رفع حصر ۱۴
- د - تبلیغ تحریم انتخابات ۱۵
- ۱- کمپین نه به انتخابات؛ رای دادن یعنی مشروعیت بخشی به نظام ۱۵
- ۲- کمپین نه به انتخابات؛ نامزدهای کنونی فاقد توانایی ایجاد شکاف در نظام ۱۵
- ۳- دعوت به تحریم؛ مشارکت یعنی مشروعیت بخشی به ساختار تبعیض آمیز! ۱۶
- ه - موضع دولت آمریکا در قبال انتخابات ایران؛ تاثیر گذاری و تاثیر پذیری ۱۶
- ۱- انتخابات ایران؛ بالاگرفتن جنگ لفظی میان تهران - واشنگتن ۱۶
- ۲- امکان تاثیر گذاری سیاست ها و مواضع آمریکا بر انتخابات ایران ۱۶
- ۳- نتیجه انتخابات ایران، بی تاثیر برای آمریکا ۱۷
- ۴- دولت ترامپ؛ ترجیح روحانی بر نامزدهای محافظه کار ۱۷

دوقطبی سازی فضای انتخابات ریاست جمهوری ایران، رویکرد اصلی رسانه‌های بیگانه است در چند روز اخیر این رسانه‌ها در واکنش به بیانات و توصیه‌های رهبر معظم انقلاب و همین‌طور برگزاری مناظره اول میان نامزدهای این انتخابات این خط تبلیغی را مورد تاکید قرار دادند.

رسانه‌های بیگانه که سناریوی تبلیغی دوگانه حاکمیت- دولت یا به عبارتی دیگر رهبری- رئیس جمهوری را در انتخابات پیش رو پیگیری و تلاش می‌کنند از این طریق به اصطلاح این انتخابات را به یک بازی برد- برد برای خود تبدیل کنند؛ در واکنش به بیانات رهبر معظم انقلاب به ویژه تاکید ایشان بر این نکته که "حضور ملت سایه جنگ را رفع کرده و حرف برخی که ما سایه جنگ را رفع کردیم درست نیست"؛ تلاش کرده‌اند یک دوگانه تبلیغی ترسیم و القاء کنند اینکه بیانات رهبر معظم انقلاب که به زعم رسانه‌های بیگانه به معنای انتقاد از یک نامزد و حمایت از نامزدی دیگر است یا به شکست حاکمیت در انتخابات می‌انجامد، یا اگر هم چنین اتفاقی نیفتد نشان دهنده مهندسی انتخابات و تقلب در انتخابات است! در واقع محافل رسانه‌های بیگانه با منتسب کردن یکی از نامزدها به حاکمیت و تفسیر جهت دار از بیانات رهبر معظم انقلاب، درباره تاثیر بیانات معظم له بر انتخابات مدعی می‌شوند: «در خیلی از موارد عملاً باعث شده که یا این تلقی وجود دارد که اگر نامزد حاکمیت یا مثلاً آن هسته اصلی قدرت یا آیت الله خامنه‌ای قلمداد شود رای عمومی در واقع واکنش منفی ایجاد خواهد کرد ... در مواردی هم که نامزدهایی که گفته می‌شود نامزد مطلوب بودند پیروز شدند منتقدان حاکمیت را متهم کردند به اینکه یا انتخابات را مهندسی کردند یا در نتیجه انتخابات تقلب کردند. بنابراین وضعیت بسیار پیچیده‌ای است ولی قطعاً پرهزینه است و بوده و تا امروز این نوع موضع‌گیری‌ها در داخل خود نظام انتخاباتی جمهوری اسلامی!!»^۱

در محوری دیگر، رسانه‌های بیگانه در چارچوب مناظره اول نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری، معرفی هدفمند و معنادار پیروز این مناظره است. در این باره رسانه‌های بیگانه در رویکردی جهت دار، از اسحاق جهانگیری به عنوان "ستاره" این مناظره می‌گویند؛ رویکردی که به نظر می‌رسد دو هدف عمده را پیگیری می‌کند یکی تضعیف طرف مقابل یعنی نامزدهای جریان اصولگرا (قالیباف و رئیسی) و دیگری برجسته کردن مطالبات طیف اصلاح‌طلب در قالب ائتلاف اصلاح و اعتدال.

در واقع به نظر می‌رسد رسانه‌های بیگانه تلاش می‌کنند با بالا بردن وزن سیاسی طیف اصلاح‌طلب در ائتلاف اصلاح / اعتدال به نوعی از این به عنوان ابزار و اهرمی برای فشار بر روحانی در صورت انتخاب مجدد استفاده کنند. در این زمینه است که به موازات برجسته‌شدن درخشش!! اسحاق جهانگیری در مناظره اول، از لزوم توجه بیش از پیش دولت روحانی به مطالبات طیف اصلاح‌طلب آنهم در قالب شعارها و وعده‌های رفع حصر و ... تاکید می‌گردد در این زمینه حتی تلاش می‌شود به نوعی نامزد دور بعدی نیز معرفی شود: «.. احتمال این موضوع (کناره‌گیری حسن روحانی به نفع اسحاق

۱ - جمشید برزگر تحلیلگر مسائل ایران از بی بی سی فارسی - ۹۶/۲/۱۰

جهانگیری) صفر است برای اینکه جناح اصلاح طلب و اعتدال‌گرا کاملاً برنامه ریزی شده به این میدان آمدند.. جهانگیری به نفع وی در روزهای آخر اعلام حمایت خواهند کرد و قطعاً این فرصتی بوده که اصلاح‌طلبان خواستند استفاده کنند برای معرفی چهره‌ای مثل جهانگیری برای انتخابات ریاست جمهوری بعدی.^۲

حیات‌بخشی به جنبش موسوم به سبز (فتنه ۸۸)، تبلیغ تحریم انتخابات به عنوان مطالبه‌بخشی از جامعه (مشروعیت‌زدایی از نظام) و ارزیابی تأثیرپذیری فضای انتخاباتی ایران از سیاست‌های دولت آمریکا و همین‌طور تأثیرگذاری نتیجه انتخابات بر موضع کاخ سفید در قبال ایران از دیگر محورها و سناریوهای تبلیغی رسانه‌های بیگانه است.

---

^۲ - رجبعلی مرزوعی، بی بی سی - ۹۶/۲/۱۰

الف - فضا سازی رسانه های بیگانه در واکنش به بیانات رهبر معظم انقلاب انقلاب

۱- بیانات آیت الله خامنه ای؛ زیر سؤال بردن بزرگترین و محوری ترین شعار روحانی

«(مجری) آیت الله خامنه ای معمولا خیلی وقت ها دو پهلو حرف می زند به طوری که هر طرف بتواند از ظن خودش بتواند آن را تعبیر کند. آیا صحبت های اخیرش چنین خصوصیتش داشته است؟. (فرزانه روستایی) به نظر می رسد که همینطور است ایشان خیلی صریح به عبارتی اصلاح طلبان را نقد نکردند صریح آقای روحانی یا مثلا کسان دیگر که نامزد اصلاح طلبان هستند را مورد خطاب قرار ندادند. اما وقتی که یکی به عبارتی یکی از استندهای قوی آقای روحانی را زیر سوال می برند و می گویند چه کسی گفته که با برجام سایه جنگ از سرکشور رفته؛ این در واقع می شود گفت که یک طورهایی بزرگترین شعار تبلیغاتی اصلاح طلبان؛ همچنین حسن روحانی را زیر سوال می برند و یک طورهایی می شود گفت که یک نوع مداخله نرم در جریان های انتخابات است.»^۳

« .. ممکن است؛ این صحبت ها را آقای (آیت الله) خامنه ای قبلا هم مطرح کرده باشد. ولی الان در بحبوحه کارزارهای تبلیغاتی معنای دیگری پیدا می کند. آیت الله خامنه ای حتی همان اصطلاحات و همان کلمات و همان عباراتی را به کار برد که نامزدهای انتخاباتی بکار بردند. حالا چه در انتقاد چه در حمایت؛ مثلا در مورد آقای روحانی همین نکته را مطرح کردند که به هر حال این بحث بحثی است که آقای روحانی و اعضای دولت او دارند که با پیروزی در انتخابات در ۹۲ سایه جنگ را از سر ایران رفع کردند و با برجام در واقع ایران را از هم تحریم ها هم بیرون کشیدند از تحریم های شورای امنیت و همینطور از خطر جنگ؛ خوب این انتقاد اصلی ترین و محوری ترین شعار آقای روحانی را زیر سوال می برد و در نتیجه دست رقیب های آقای روحانی را بسیار بازتر خواهد کرد برای اینکه دستاوردهای او را زیر سوال ببرد.»^۴

۲- بیانات آیت الله خامنه ای به معنای مخالفت با سیاست تنش زدای دولت روحانی

« همین صحبتی که (آیت الله خامنه ای) در مورد برجام و خطر جنگ کردند یک نوع فاصله گیری بیشتر از آقای روحانی و نوعی حمایت از دیگرانی بودش که موافق تنش با به هر حال غرب و بخصوص دولت آمریکا هستند. برای اینکه ایشان گفتند به هر حال خطر جنگی وجود نداشته در صورتیکه می دانیم اگر توافق برجام نمی رسیدیم خطر حمله به ایران و پایگاه های به هر حال هسته ای و تاسیسات مهم وجود داشته است و اتفاقا زیر فشار تحریم ها و همین خطر هم بودش که آیت الله خامنه ای با مذاکره با آمریکا موافقت کرد و برجام هم به او تحمیل شد ... موافقت آقای (آیت الله) خامنه ای زیر فشار تحریم ها و دقیقا وجود خطر جنگ بود. حالا اگر ما به برجام به توافق برجام نمی رسیدیم گفتم این خطر وجود داشت حالا حتی اگر در دوران اوباما هم عملی نمی شد می توانست در دوران بعد عملی شود. اصولا در میان کارزار انتخاباتی طرح این مسئله به وسیله آقای (آیت الله) خامنه ای نوعی فاصله گیری از رییس جمهور هست؛

^۳ - فرزانه روستایی، بی بی سی - ۹۶/۲/۱۰

^۴ - جمشید برزگر تحلیلگر مسائل ایران از بی بی سی فارسی - ۹۶/۲/۱۰

نوعی مخالفت با سیاست تنش زدایی او و به هرحال همکاری با دنیای غرب به ویژه آمریکا است و این علائم روشنی را می دهد.^۵

۳- بیانات آیت الله خامنه ای؛ حمایت تلویحی از ابراهیم رئیسی

« به هرحال این یک تلویحا حمایتی از آقای ریسی بود به خاطر صحبت‌هایی که ایشان در حمایت از محرومین و اقشار کم در آمد می کند یا به خاطر این که در بین کارگران بودند و ما می دانیم که کارگران ایرانی این روزها با چه مشکلاتی دست و پنجه نرم می کنند اما چیزی که جالب است مواقعی که مشکلات هست آقای (آیت الله) خامنه ای نقش اپوزیسیون نظام را می گیرد یعنی یک طوری از وضعیت اقتصادی و سیاسی و اینها انتقاد می کنند ایشان که به هر حال من جدا هستم از مجموعه نظام و دولت خیلی مستقل هست.»^۶

« از آن طرف آقای (آیت الله) خامنه ای به نامزدها تاکید می کند که باید بیایند در حمایت از اقشار و طبقات ضعیف و محرومین جامعه عمل کنند خوب این بطور مشخص شعار نامزدهای اصولگرا است تا حدودی آقای قالیباف آن دسته بندی چهار درصدی ۹۶ درصدی را مطرح کرده است ولی مهمتر از هم آقای ابراهیم رئیسی که این شعار اصلی و مرکزی او است. بنابراین آیت الله خامنه ای عملا دارد شعار یکی از نامزدها نقد می کند و شعار یکی دیگر از نامزدها را تایید می کند و آن را مورد حمایت قرار می دهد.»^۷

۴- بیانات آیت الله خامنه ای؛ جهت دهی به نهادهای زیر نظر رهبری درباره انتخابات

« در هر حال معمولا این طور است که خیلی از اتفاق‌هایی که می افتد بعدا مدعی می شوند که ما از جایی خط گرفتیم از رهبر پیام گرفتیم معنای دهن رهبر را فهمیدیم و استنادهایی می شود این دو پهلو صحبت کردند همیشه می تواند عملکردهای خطرناکی ایجاد کند همان آقای کردبچه که هم به سفارت عربستان سعودی حمله کردند سفارت نمایندگی سعودی ها در مشهد را آتش زدند کسی است که در واقع بحران پایان ناپذیری را برای امنیت ملی کشور ایجاد کردند و برای سیاست خارجی ایشان هم مدعی هستند که من معنای جملات رهبر را می فهمم و کسی به من دستور نداد. اما فهمیدم که باید این کار را انجام دهم. یک جورهایی این دو پهلو صحبت کردند می تواند چنین عوارضی هم داشته باشد.»^۸

« موضع گیری‌های آیت الله خامنه ای در قبال انتخابات و نامزدها، به دلیل جایگاه حقیقی و حقوقی او در ساختار قدرت، پیامدهای گسترده دارد آیت الله علی خامنه ای، رهبر ایران، در سخنان روز یکشنبه خود، بار دیگر بر بی طرفی کاملش در انتخابات ریاست جمهوری تاکید کرده اما هم‌زمان، با اشاراتی صریح به انتقاد از حسن روحانی و حمایت از ابراهیم رئیسی و تا حدودی محمد باقر قالیباف پرداخته است. رهبر جمهوری اسلامی گفته است: هرگز نمی گویم به چه کسی رای بدهید یا ندهید. " اما آیا واقعا چنین است و او چنان سخن نمی گوید که مخاطب به آسانی دریابد که نظر آیت الله خامنه ای به نظر کدام یک از نامزدها نزدیک تر است؟ ممکن است سخنان آیت الله خامنه ای تکرار مواضع قبلی او قلمداد

^۵ - بیژن حکمت نویسنده و تحلیلگر مسائل سیاسی ایران از پاریس ، بی بی سی - ۹۶/۲/۱۰

^۶ - تلویزیون من و تو - ۹۶/۲/۱۰

^۷ - جمشید برزگر تحلیلگر مسائل ایران از بی بی سی فارسی - ۹۶/۲/۱۰

^۸ - فرزانه روستایی ، بی بی سی - ۹۶/۲/۱۰

شود، اما بیان دوباره این مواضع، درست در اوج کارزارهای تبلیغاتی نامزدهای ریاست جمهوری و ارجاع مستقیم به شعارهای آنان، به سخنان امروز او وزن بیشتری می‌دهد زیرا چنین اظهارنظرهایی ممکن است پیامدهایی داشته باشد.^۹

۵- تفسیر موسع بیگانه از جنگ با هدف ارتباط دهی برجام به رفع سایه جنگ

« من در این مورد نقد بسیار جدی دارم و فکر می‌کنم ما اگر تعریفی داشته باشیم که جنگ یعنی چه؛ تعریف‌های جدید که از جنگ وجود دارد بعد متوجه می‌شویم آیا برجام توانست سایه جنگ را بردارد یا نه؛ شما که در دوره‌های اخیر نمی‌توانید که جنگ یعنی اعزام پیاده نظام با توپ و تانک و کشیدن آژیر و رهبران رسماً اعلام جنگ کنند. مجلس‌ها اعلام جنگ کنند. جنگ‌ها دیگر این چنین نیست جنگ‌ها همانطوری است که برسر ما آمد ما عملاً درگیر جنگ بودیم ما عملاً در جنگ بودیم و یک جورهایی جنگ را باختیم. اما این‌ها جنگ‌های مدرن است شما شاهد هستید که تاسیسات هسته‌ای ایران با ویروس استاکس نت مورد حمله قرار گرفت. استاکس نت مدرن‌ترین سلاحی است که تاکنون توانسته بشر بسازد و در واقع از طریق یک ویروس بدون این که یک گلوله‌ای شلیک شود بدون اینکه یک موشکی شلیک شود بدون این حتی یک هواپیمایی به پرواز در بیاید بعد از سال‌ها طراحی از راه دور توانستند تاسیسات هسته‌ای ایران را از کار بیاندازند و هیچ بمبی نمی‌توانست این تاسیسات را از بین ببرد. هیچ حمله‌ای و هیچ پلانی اصلاً امکان‌پذیر نبود چنین کاری را انجام دهد. اما طرح‌های جدید تکنولوژی‌های جدید کاری می‌کند که جنگ‌های کلاسیک نمی‌توانند بکنند و رهبر ایران باید به این توجه داشته باشد مضافاً بر اینکه باید به این توجه داشت که در واقع دولت او با طرح‌های مشخصی را داشتند این طرح‌ها را شروع کردند آماده کردند و روی میز بود مبنی بر اینکه اگر قرار بود که بعد از سه سال چهار سال مذاکرات هسته‌ای توافقنامه‌ای صورت نگیرد...»^{۱۰}

۶- دوگانه تبلیغی: حمایت رهبری؛ یا شکست نامزد منتسب به حاکمیت یا مهندسی انتخابات!!!

«(تأثیر بیانات رهبری در انتخابات) بسیار پیچیده است. در خیلی از موارد عملاً باعث شده که یا این تلقی وجود دارد که اگر نامزد حاکمیت یا مثلاً آن هسته اصلی قدرت یا آیت‌الله خامنه‌ای قلمداد شود رای عمومی در واقع واکنش منفی ایجاد خواهد کرد و رای عمومی یا آن اقل‌شمار خاکستری یا به هر حال کسانی که ممکن است شرکت نکنند در انتخابات به جهت خلاف آن تمایل پیدا کنند یعنی در واقع کاری که آیت‌الله خامنه‌ای می‌کند که توصیه می‌کند فضای دو قطبی نباید تشکیل شود با این صحبت‌ها عملاً آن فضای دو قطبی تشدید می‌شود. مثلاً اگر در سال ۷۶ به خاطر بیاوریم تصور می‌شد که آقای ناطق‌نوری نامزد مورد حمایت آیت‌الله خامنه‌ای است. در آن زمان آقای ناطق شکست سنگینی خورد یا همین نمونه آخرش انتخابات سال ۹۴ انتخابات مجلس؛ مجلس خبرگان خبرگان رهبری که خوب به شکست کامل آن جناح در انتخابات تهران در واقع منجر شد. در مواردی هم که نامزدهایی که گفته می‌شود؛ نامزد مطلوب بودند پیروز شدند منتقدان حاکمیت را متهم کردند به اینکه یا انتخابات را مهندسی کردند یا در نتیجه انتخابات تقلب کردند. بنابراین وضعیت بسیار پیچیده‌ای است ولی قطعاً پرهزینه است و بوده در تا امروز این نوع موضع‌گیری‌ها در داخل خود نظام انتخاباتی جمهوری اسلامی.»^{۱۱}

۹ - جمشید برزگر تحلیلگر بی‌بی‌سی در امور ایران - ۹۶/۲/۱۰

۱۰ - فرزانه روستایی، بی‌بی‌سی - ۹۶/۲/۱۰

۱۱ - جمشید برزگر تحلیلگر مسائل ایران از بی‌بی‌سی فارسی - ۹۶/۲/۱۰

۷- گزینه آلترناتیو برجام؛ تحریم های بیشتر نه جنگ

«مهمترین بخش صحبت های آقای (آیت الله) خامنه ای گفت که در واقع بدون اینکه اصلا اسمی از آقای روحانی ببرد گفت که این آقای روحانی نبوده که سایه جنگ را از سر کشور برداشته .. آقای (آیت الله) خامنه ای در این زمینه هم راست می گوید هم دروغ قسمت راستش این است که اگر منظور از این موضوع اشاره به مسئله برجام و توافق هسته ای هست این واقعیت این است که آقای روحانی در واقع در مورد برجام و توافق هسته ای مجری سیاست های (آیت الله) خامنه ای بود و اصولا مذاکرات هسته ای قبل از روی کار آمدن آقای روحانی شروع شد و علی اکبر ولایتی و صالحی آن مذاکرات پنهانی را با جان کری و ویلیام برنز (در عمان) انجام دادند و در واقع به نوعی دولت روحانی بعدش همان سیاست های آقای (آیت الله) خامنه ای را که در واقع تحت فشار تحریم ها و ادا شده بود که توافق هسته ای را بپذیرد آن را اجرا کردند. از این نظر آقای (آیت الله) خامنه ای درست می گوید روحانی نبوده که باعث برجام شده است. اما آن قسمتی که اشتباه می گوید این است که سایه جنگ از کشور رفع شده این یک چیزی است که نه تنها آقای (آیت الله) خامنه ای که هم آقای ظریف و هم آقای روحانی و هم سپاه پاسداران در این زمینه هم نظر هستند. این یک ادعا غلطی هست سایه جنگ اصولا گزینه آلترناتیو برجام سایه جنگ نبوده و در همین ایالات متحده در کنگره در جاهایی که تندروتر از دولت اوباما بودند؛ آلترناتیو تحریم های بیشتری بوده است.»^{۱۲}

ب - ارزیابی مناظره اول نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری

۱- روحانی - جهانگیری

۱-۱- تاکید اصلاح طلبان بر حمایت از حسن روحانی

« فضای انتخاباتی ایران از دیروز با برگزاری اولین مناظره تلویزیونی نامزدهای ریاست جمهوری داغ شد امروز حسن روحانی رییس جمهوری یکی از شش نامزد رقیب در جمع هوادارانش در کرمان گفت راه اصلاحات را ادامه می دهد در همین حال نایب رییس شورای سیاست گذاری اصلاح طلبان گفته اسحاق جهانگیری صرفا برای بیان مواضع اصلاح طلب به صحنه انتخابات آمده و کاندیدای اصلی جریان اصلاح طلب همچنان آقای روحانی است ... حسن روحانی در جمع هوادارانش در کرمان یک روز پس از اولین مناظره تلویزیونی با نامزدهای رقیب هوادارانش می خواهند او چهار سال دیگر رئیس جمهوری باشد این هم شعار یادآور رهبران معترضان به نتیجه انتخابات سال ۸۸ که حالا بیش از شش سال است در حبس خانگی است اکبر هاشمی رفسنجانی رییس در انتخابات قبلی از روحانی حمایت کرده بود آقای روحانی امروز گفت راه هاشمی رفسنجانی باید ادامه پیدا کند راه به گفته او اعتدال و اصلاحات آقای روحانی در انتخابات ریاست جمهوری قبلی از حمایت اصلاح طلبان و در راس آنها محمد خاتمی برخوردار شد در این دوره هم گزینه اصلی اصلاح طلبان است هرچند معاون اول او در دولت فعلی می گوید به عنوان نماینده جریان اصلاح طلب وارد عرصه انتخابات شده.»^{۱۳}

^{۱۲} - امیر حسین اعتمادی تحلیلگر مسائل سیاسی از واشنگتن در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹۶/۲/۱۰

^{۱۳} - بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۲-۱- جهانگیری؛ استفاده از فضای انتخاباتی یا نامزد اصلاح طلبان

« حالا و نقش پر رنگ آقای جهانگیری به عنوان نماینده اصلاح طلبان بعضی را به فکر انداخته که چه بسا او کاندیدای پوششی آقای روحانی نباشد و حتی آقای روحانی به نفع او کناره گیری کند ولی نایب رییس شورای سیاست گذاری اصلاح طلبان امروز گفت که آقای جهانگیری وارد عرصه شده تا از فضای انتخاباتی برای بیان دیدگاه های اصلاح طلبان استفاده کنند به گفته عبدالواحد موسوی لاری ، حسن روحانی نامزد اصلاح طلبان است و تغییر نمی کند...»^{۱۴}

۳-۱- جهانگیری؛ سپر بلای روحانی

«آقای روحانی به هیچ عنوان حاضر نبود که کاندیدای پوششی باشد استدلالش هم این بود که اگر کاندیدای پوششی بیاید وارد انتخابات شود همان بلایی که سر آقای رفسنجانی در ۹۲ آوردند ممکن است سر آقای روحانی بیاورند و ایشان را رد صلاحیت و می گویند یک جایگزین هست به اصلاح طلب ها و جناح مقابل بدون کاندیدا نخواهد بود در ۹۲ هم آقای جهانگیری هم آمد ثبت نام کند شناسنامه اش هم گرفت آمد ثبت نام کند ولی همان موقع فهمید که آقای رفسنجانی رفته ثبت نام کند خودداری کرد وگرنه همان ۹۲ بود شد کاندیدای اصلاح طلبان الان بحثی که هست این است که آقای جهانگیری هدفش این بوده حملات به قول معروف محکم و کوبنده را انجام دهد و ضربه گیر آقای روحانی باشد در مواردی یعنی در حقیقت تیرهایی که می دازند به سمت روحانی ایشان سینه سپر کند و پاسخ دهد و آقای روحانی زبانی به کار نگیرد که رابطه اش را با کر قدرت به قول معروف به کمی مخدوش کند آن شان ریاست جمهوری هم در مناظرات حفظ شود ولی طرفین دیروز داشتند حملاتشان را به آقای روحانی ادامه می دادند و به کمی شوکه شدند برای این که آقای جهانگیری نشان داد که قشنگ آمده در میدان و جلوی تیرهایی ایستاده که به سمت آقای روحانی پرتاب می شود.»^{۱۵}

۴-۱- جهانگیری؛ نماد اصلاح طلبان در ائتلاف اصلاح / اعتدال

« الان یکی از موضوعاتی که بسیار مطرح می شود آقای جهانگیری که به عنوان یک ضربه گیر وارد شده بود الان خیلی بهتر از آقای روحانی ظاهر شده در اولین مناظره؟ (فرشاد توماج) بحث این است که مفهوم این ضربه گیر چی است یعنی اگر آقای جهانگیری از روز اول کارکردش را کمک به آقای روحانی که کماکان دارد انجام دهد قرار نبود ضربه گیر و حتی پوششی باشد ... بحث این است که ما وارد یک مارتن تبلیغات شدیم از الان ما سه هفته ما تبلیغات داریم این اولین مناظره بود ما مجموعه ای از مناظرات دیگران را داریم در تک تک این مراحل استراتژی متفاوت است از اول کارکرد آقای جهانگیری این بود که بیاید حرف هایی را بزند که آقای روحانی نمی تواند بزند از مفاهیمی دفاع کند از عقایدی دفاع کند که آقای روحانی نمی تواند دفاع کند هویت اصلاح طلبان آقای جهانگیری بسیار قدرتمندتر از آقای روحانی است از آن طرف آقای روحانی پتانسیل هایی دارد که آقای جهانگیری ندارد این ها یک تیم هستند باید در قالب یک تیم تهدیدشان کرد آقای جهانگیری حرف هایی را دیروز زد که اگر آقای روحانی می خواست بزند به نوعی خنده دار بود آقای جهانگیری از هویتی دفاع کرد که آقای روحانی بسیار کمتر دارد در عین حال این تیم دارای آن است آقای جهانگیری معاون اول آقای روحانی است نماینده اصلاح طلبان در داخل دولت است و الان نماینده گفتمان اصلاح طلب

^{۱۴} - بی بی سی - ۹۶/۲/۹

^{۱۵} - علیرضا نامور حقیقی تحلیل گر مسائل سیاسی ایران از تورنتو، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

در داخل انتخابات در نهایت ایشان کنار خواهد کشید یعنی تحلیل‌ها تا الان برنامه‌ها تا الان این است که ایشان تا روز انتخابات بماند روز انتخابات برود کنار نه به این خاطر که بیایند و مثلاً گمراهی ایجاد کنند یا استراتژی انتخاباتی برای زدن قالیباف باشد نه ایشان می‌آید تا روز انتخابات از طرف آقای روحانی از طرف دولت بیان‌کننده مطالباتی باشد که اصلاح‌طلبان دارند دیروز به نفع احسنت این کار را انجام داد...»^{۱۶}

۵-۱- جهانگیری ۹۶ به مثابه عارف ۹۲؛ لزوم اقناع افکار عمومی برای رای به روحانی

« این اتفاق یکی انتخابات قبل هم ما تجربه‌اش کردیم آقای عارف به نوعی از طرف اصلاح‌طلبان از طرف کاندیدای تشکیلاتی اصلاح‌طلبان بود آقای روحانی کاندیدای محافظه‌کاران راست سستی ولی سه روز قبل از انتخابات تحت اصرار آقای خاتمی آقای عارف کنار کشیدند، خیلی‌ها استدلال می‌کردند آقای عارف برود بخش بزرگی از سبد رایش می‌ریزد سمت آقای روحانی نمی‌رود ولی نهایت چون فرصت کافی برای اقناع عمومی بود این کار انجام شد من کاملاً با شما موافق هستم اگر افکاری عمومی را گمراه بکنیم ما دچار مشکل می‌شویم دم انتخابات ولی اگر قرار ما این استراتژی تبدیل به یک برنامه موفق کنیم حتماً آقای جهانگیری اصلاح‌طلبان بدنه سیاستگذار اصلاح‌طلبان در روزهای منتهی به کناره‌گیری به آقای جهانگیری بیاید با یک استدلال خوب افکار عمومی که به آقای جهانگیری متمایل شدند قانع کنند که چرا تیم روحانی و جهانگیری می‌توانند آن مطالبات آن خواست‌ها آن هویتی که آقای جهانگیری معرفی کرده حتماً در عرصه ریاست جمهوری به عمل منتهی کنند.»^{۱۷}

۶-۱- بازی زیرکانه جهانگیری در مناظره اول؛ لزوم امیدآفرینی روحانی

« خیلی مناظره خوبی بود به نظر من گام بسیار بلندی بود برای ایجاد هیجان در فضای سیاسی کشور و این مناظره الان ادامه دارد یعنی نمی‌ایستند مردم تا مناظره دوم. به نظر من همه محافل خانه‌ها و فضای مجازی پر شده از گفتگو راجع به این مناظره و اتفاقاً عملکرد آقای جهانگیری فوق‌العاده تاثیر گذاشت در ایجاد این فضا. بخاطر اینکه آقای روحانی نمی‌توانست مثل آقای قالیباف زل بزند توی دوربین و یک پرونده‌ای را در بیاورد و راست راست دست به افشاگری بزند و با ادبیات کینه‌جویانه‌ای حرف بزند رئیس‌جمهور مملکت است باید با متانت صحبت بکند. اما نباید در گذشته بماند خوب به هر حال این ایراد صحبت‌های آقای روحانی بود که شروع کرد به دفاع از خودش و در گذشته و در عملکرد دولتش ماند در صورتی که او باید از آینده صحبت کند از دولت بعدش چه تحولاتی می‌تواند ایجاد کند به مردم امید بدهد و جهانگیری کار بسیار زیرکانه‌ای که کرد این بود که خودش را نماینده اصلاح‌طلبان نامید و این کار باعث شد که حالا اصلاح‌طلبان می‌توانند از او بخواهند که او کنار بکشد اگر او این کار را نمی‌کرد و خودش را نماینده اصلاح‌طلبان معرفی نمی‌کرد آنوقت کنار کشیدنش یا در حاشیه بودنش یا مثلاً نفر دوم شدنش به شخصیت سیاسی او می‌توانست آسیب برساند به نظر من بازی یا نوع نگاه آقای جهانگیری و آقای روحانی مجموعاً مثبت بود و نگاه رقبای آنها به نظر من دارای خطاهایی بود ولی در مجموع مناظره دیروز را من مناظره خوبی می‌بینم بخاطر اینکه فضای سیاسی را تحریک کرد.»^{۱۸}

۱۶ - فرشاد توماج فعال سیاسی اصلاح طلب از سوئد، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۱۷ - فرشاد توماج فعال سیاسی اصلاح طلب از سوئد، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۱۸ - ابراهیم اصغرزاده نماینده پیشین مجلس و فعال اصلاح طلب از تهران، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۷-۱- اقبال افکار عمومی به جهانگیری؛ روحانی باید خودی نشان دهد

«(مجری) به نظر میاد کار اصلاح طلبان یک کمی سخت شده؟ (نامور حقیقی) کار اصلاح طلبان از این جنبه سخت می شود که الان افکار عمومی اجتماعی اقبال بیشتری به جهانگیری نشان داده و آقای روحانی باید در حوزه گفتگو و مناظره ها و ارتباطات اجتماعی در حقیقت پرفورمنس اجرای بهتری داشته باشد وگرنه این شکاف میان نظر اجتماعی و نظر آن لیت سیاسی که به هر حال پشت روحانی هستند باعث خواهد شد مشکلاتی در کمپ اصلاح طلبها ایجاد شود.»^{۱۹}

۸-۱- تعیین دستور کار؛ ضرورت افشاگری روحانی درباره موانع سرمایه گذاری

«یک بخش عمده‌ای از مسائلی که آقای روحانی باهاش مواجه است در آن حوزه سرمایه گذاری خارجی مسائلی است که ایشان از گفتنش پرهیز خواهند داشت .. آقای روحانی در موردش چهار میلیون توریست می گفت که اگر ده میلیون توریست بیایند ۴ میلیون ۵۰۰ شغل ایجاد خواهد شد اگر خیلی مهمی دارد که برای اینکه توریست ها بتوانند وارد شوند امنیت وجود داشته باشد سرمایه گذاری خارجی وجود داشته باشد سرمایه گذاری داخلی امن وجود داشته باشد .. آقای روحانی بتوانند توضیح بدهند به شهروندان برای چی نمی توانند ده میلیون توریست بیایند و چطور هست که امنیت ها نمی تواند برقرار شود ... اگر توریستی که می خواهد بیاید وارد کشور شود به خاطر پوشش و لباس و روسری و نمی دانم جوراب و این طور چیزها بخواهد مشکل داشته باشند نتوانند احساس امنیت کنند و از نظر غذا خوردن و چیزهای دیگر مثلا با مشکل مواجه باشند و این ها به هر حال برایشان این اگر خیلی مهمی خواهد بود در مورد مسائل مختلف دیگر هم همین طور سرمایه گذاری خارجی که الان با تحریم ها مواجه هستند خوب خیلی کار سختی خواهد بود آقای روحانی اگر بخواهند که موفقیت بیشتر داشته باشند در این مناظره ها و در سخنرانی که می کنند اشاره باید بکنند به اینکه چه چیزهای باعث شده که تحریم های برخی از تحریم های آمریکا که ربطی به برجام ندارد همچنان باشد و این چه ربطی دارد به نهادهای دیگر در حاکمیت وجود دارد مثل رفتارهایی که ایران را در لیست کشورها حامی تروریست می گذارد .. آقای روحانی با گفتن این مسائل باعث می شود که نقطه ضعف برنامه های طرف مقابل هم می توانند به هر حال مطرح کنند که اگر قالیباف می گویند درآمد کشور را دو نیم کنند با توجه به این رشد اقتصادی که الان داریم یا اگر می خواهند یارانه دهند آقای ریسی به مردم به افراد فقیر بگویند که شما چطوری می خواهید با چه منبعی با چه میزان درآمد کشور می توانید این کارها را انجام دهید.»^{۲۰}

۹-۱- استفاده از اسحاق جهانگیری در مناظره ها؛ تیغی دولبه برای روحانی

« به هر حال فعلا آقای روحانی پایشان گیر است و در حال حاضر علیرغم این مواردی که گفته می شود محور اصلی آقای روحانی هست و این که آقای جهانگیری درخشش بیشتری داشته باشد از آقای روحانی و به نظر مردم برسد که آقای جهانگیری مسلط تر هست و شجاعت بیشتری دارند صراحت بیشتری دارند شفافیت بیشتری دارند برای آقای روحانی قطعا به نظرم کار ساز نخواهد بود از آقای روحانی کاندیدای ضعیفی درست خواهد کرد بنابراین استفاده از

^{۱۹} - علیرضا نامور حقیقی تحلیل گر مسائل سیاسی ایران از تورنتو، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

^{۲۰} - امید معماریان، تلویزیون من و تو - ۹۶/۲/۹

آقای جهانگیری یک تیغ دو لبه هست که آقای روحانی بتوانند در مناظره های بعدی این بالانس را ایجاد کنند اگر این که بخواهند این دو کاندیدا بودن شان در انتخابات صدمه نزن بهشان»^{۲۱}

۱۰-۱- مناظره اول؛ از ضعیف ترین ظهورهای رسانه‌ای روحانی

« به هر حال بحث آقای روحانی و آقای جهانگیری در این مناظره متفاوت بود همانطور که خیلی های دیگر هم این را بیان کردند آقای روحانی واقعیتش این است که به هر علت که به آن شیوه ظاهر شد در مناظره نمی شود انکار کرد که جزء در واقع ضعیف ترین ظهورهای رسانه ای آقای روحانی بود حالا علتش هر چه بود آقای روحانی در واقع در چند مورد که با اتهامات مشخصی مثلا از طرف آقای قالیباف مواجه شد انگار که در هر مورد عمیقا غافلگیر شده بود در حالی که رویه تبلیغاتی مثلا تیم آقای قالیباف و شخص ایشان هیچ گونه پیچیدگی نداشت آنها حرف هایی را که دقیقا در هفته های قبل و مشخصا هفته قبلش مطرح کرده بودند ... در نتیجه هیچ غافل گیری قاعدتا نباید وجود می داشت آقای روحانی در هر دوبار انگار که مثلا کسانی که استراتژی تبلیغاتی رئیس جمهور را تدوین کرده بودند مثلا انتظار داشتند آقای قالیباف آنها را نکوید چیزهایی که یک هفته است دارد می گوید و اطرافیانش دارند می گویند و وقتی که گفت آقای روحانی حتی در اینکه وقت خودش را تنظیم کند تا اینکه بتواند درست جواب بدهد دچار مشکل شد... به نظر می آید در آن حد هم آمادگی نداشت حتی در ارتباط با سئوالاتی هم که مطرح می شد راجع به عملکردش یعنی آنجایی که درگیری خاصی هم نبود به نظر می آید که ریتم آقای روحانی خیلی کند بود تا برود سر اصل مطلب طول می کشید و...»^{۲۲}

۱۱-۱- ضعف روحانی در مناظره اول؛ تقسیم کاری که اشتباه از آب در آمد

« اطلاع ندارم که کسانی در واقع مثلا در تیم تبلیغاتی آقای روحانی تقسیم کاری را تعریف کردند یا نه ولی اگر کرده باشند آن افراد بد عمل کردند قاعدتا از نقطه نظر منافع تیم خودش. به این خاطر که حتی اگر قبول بکنیم که مبنای بر این بوده که آقای روحانی وارد اصطلاحا دهن به دهن شدن نشود همین که نهایتا مجبور شد این کار را بکند یعنی اینکه استراتژی تبلیغاتی آنها غلط از آب در آمده دیگر. یعنی رقیب جوری عمل کرده که او مجبور شده جواب بدهد حتی اگر این فرض را قبول بکنیم از طرف دیگر آقای روحانی یک تجربه قبلی داشته در سال ۹۲ وقتی ایشان کاندیدا بوده در مناظره ها قوی تر از تمام افراد دیگر ظاهر شده است چه در دهن به دهن شدن های غیرمنتظره مثلا با خود آقای قالیباف... اینکه چه اتفاقی می افتد کسی که به هر حال در یک زمانی اثبات شده این توانایی ها را دارد به این صورت عمل می کند شاید دلیلش همین باشد که یک تقسیم کاری صورت گرفته بوده که قرار بوده در آن تقسیم کار آقای روحانی از یک حدی بیشتر عمل نکند ولی آن تقسیم کار بد انجام شده است... در واقع آن کسی که آن کاندیدایی که در حالت عادی می توانسته در مناظره ها اینطور ظاهر بشود با یک تقسیم کاری به اینجا برسد به نظر می آید که آن تقسیم کار قاعدتا اشتباه های بزرگی تویش بوده است.»^{۲۳}

۲۱ - امید معماریان، تلویزیون من و تو - ۹۶/۲/۹

۲۲ - حسین باستانی، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۲۳ - حسین باستانی، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۱۲-۱- فرصت سوزی حسن روحانی در بیان حقایق و افشاگری

«واقعا دلیل مدارای وی (حسن روحانی) چی هست، ثابت شده هر کس وقتی مدارا می کند، حکومت سخت گیری بیشتری به وی می کند. روحانی ضعیف ظاهر شد در بعضی جهات شخصی ظاهر شد در حالی که شان وی نبود، در بعضی جاها نشان می داد در برابر حملات سازمان دهی شده آقای قالیباف عصبانی شده و کم تحمل شده است البته همین کار را هم آقای جهانگیری با آقای قالیباف کرد و آقای قالیباف را عصبانی و ناچار به واکنش هایی کرد که به نفعش نبود. به نظر می رسد آقای روحانی ضعیف نه از این جهت که مثلا جواب قالیباف را داد یا نه از این جهت که فرصت برای بیان حقایق که مانع اصلی پیشرفت کار دولت و ملت است خودداری کرد به خصوص تاکید می کنم درباره بخش مالیات که بسیار مهم است یعنی نهادهای زیر نظر رهبری، از ستاد اجرایی تا آستان قدس که درآمدشان در مجموع از بودجه کل کشور بیشتره، اگر درباره مالیاتشان صحبت می کرد حتی اگر حل نمی شه موضوع که نخواهد شد، حداقل مردم مطلع می شدند که آقای روحانی با این کار مخالف است.»^{۲۴}

۱۳-۱- رای منفی بالای روحانی؛ ضرورت کناره گیری به نفع جهانگیری

«در مجموع جهانگیری در مقایسه با روحانی و قالیباف (که انتظار می رفت بهتر از بقیه عمل کنند) بهتر در مناظره اول ظاهر شد و او را می توان برندهی این مناظره دانست: هم کارنامهی قالیباف را در شهرداری چند بار به چالش کشید، هم با آمار نشان داد که وعده های رئیسی و قالیباف توخالی هستند (بالاخص در بحث از پتروشیمی) و هم در معرفی خود نشان داد که در فعالیتهای اجرایی از پایین به بالا آمده و یک شبه به مقام وزارت و معاون اولی نرسیده است. در کارنامهی وی بر خلاف قالیباف و رئیسی و روحانی کمتر نکات منفی ای (مثل کشتار سال ۶۷، سرکوب سال ۷۸ و خسارات انسانی و مالی جنگ) از نگاه افکار عمومی وجود دارد. در شبکه های اجتماعی و نظرات گذاشته شده در سایت های خبری نیز بینندگان این مناظره جهانگیری را موثرتر یافته اند بعد از این مناظره و با وجود رای منفی بالا به روحانی و بخت اندک وی در پیروزی در مرحلهی اول حتی ممکن است گروه هایی از اصلاح طلبان به روحانی پیشنهاد کنند که به نفع جهانگیری کناره گیری کند... او که برای کمک به روحانی به صحنه آمده نشان داد که قابلیت های بیشتری از رئیسش دارد. هم اصلاح طلبان به جهانگیری رویکرد مثبت تری دارند، هم بخش هایی از منتقدان حکومت به یک فرد غیر روحانی آسان تر رای می دهند و هم جهانگیری فرد اجرایی کارآمدتری نسبت به روحانی است. البته دیوانسالاری دینی و بخشی از نیروهای امنیتی و نظامی که یک روحانی مثل حسن روحانی را ترجیح می دهند موانع عمده بر سر این کار هستند.»^{۲۵}

۱۴-۱- رای منفی روحانی؛ شانس پیروزی اسحاق جهانگیری

«(مجری) چرا نایب رییس شورای شورای سیاستگذاری اصلاح طلبان واجب دیده که تاکید کند که آقای روحانی نامزد اصلی اصلاح طلبان است نه آقای جهانگیری؟ (نامور حقیقی) برای اینکه موقع اجرای آقای جهانگیری و فضا سازی که در مناظره ایجاد کرد برای بسیاری از مخاطبان این بود که آقای جهانگیری در حقیقت می تواند بهتر نماینده جریان اصلاح طلب باشد که فرمنس بهتری دارد و توانایی بهتری دارد به خاطر این که در کار مدیریت کشور هم هست به

^{۲۴} - مجتبی واحدی تحلیلگر سیاسی در گفتگو با رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۰

^{۲۵} - مجید محمدی، رادیو فردا - ۹۶/۲/۹

جزئیات وارد است در مواردی با هوشیاری و حاضر جوابی حملات به دولت را خنثی کرد آنها نظراتشان این است که اگر این وضعیت هست و مسئله آقای روحانی و جهانگیری مسئله شخصی نیست چون سیاست امر جمعی است با توجه به این وضعیت و با توجه به رای منفی روحانی در یک مناطقی در یک استان‌هایی آقای جهانگیری اگر بیاید چون رای منفی ندارد به هر حال شانس پیرویش بسیار بیشتر از آقای روحانی است چون در شبکه های اجتماعی گروه‌های اجتماعی این تقاضا بعد از مناظره دیروز بسیار گسترده شده و خوب الان فشار ایجاد می کند در رابطه میان آقای روحانی و جهانگیری»^{۲۶}

۱۵- ۱- کناره‌گیری روحانی به نفع جهانگیری؛ جنگ روانی اصولگرایان علیه ائتلاف

« .. احتمال این موضوع (کناره‌گیری حسن روحانی به نفع اسحاق جهانگیری) صفر است برای اینکه آن کسانی که در این باره اظهار نظر کردند بیشتر افرادی از جناح اصول گرا و اقتدار گرا هستند که به نحوی می خواهند از این طریق به جنگ روانی میان اصلاح طلبان و اعتدال گرایان دامن بزنند ولی فکر می کنم این جنگ روانی شان هیچ نتیجه ای در پی نخواهد داشت، برای اینکه جناح اصلاح طلب و اعتدال گرا کاملا برنامه ریزی شده به این میدان آمدند و با شناختی که من شخصا از آقای جهانگیری دارم وی با تعهد نسبت به این قضیه به میدان آمده و هیچ ستادی ندارند و هیچ تبلیغاتی خارج از این مناظره ها و گفتگو ها نمی کنند و قطعاً روحانی نامزد این جناح اصلاح طلب و اعتدال گراست و جناب جهانگیری به نفع وی در روزهای آخر اعلام حمایت خواهند کرد و قطعاً این فرصتی بوده که اصلاح طلبان خواستند استفاده کنند برای معرفی چهره ای مثل جهانگیری برای انتخابات ریاست جمهوری بعدی»^{۲۷}

۱۶- ۱- ائتلاف اصلاح طلبان و اصولگرایان میانه رو؛ بزرگ‌تر کردن کیک بهبود شرایط ایران

« واقعیت این است برای نجات ایران به نظر می رسد که چه در دوره قبل و چه در دوره کنونی اصلاح طلبان تلاش کردند یک دولت ائتلافی را در حد وسع خودشان شکل دهند آقای روحانی اصلاح طلب نیست اصلاح طلبان با راست میانه معقول به یک ائتلافی رسیدند و به نظر می رسد که آن وضعیتی که ما در سال ۹۰ تا ۹۲ داشتیم و واقعا کشور در آستانه بحران های بسیار زیادی بود این ائتلاف ضروری بوده کما این که آقای ناطق هم به این اضافه شده آقای ولایتی و کما اینکه آقای لاریجانی هم به جمع اضافه شده بنابراین اصلاح طلبان تلاش می کنند در عین حفظ هویت خودشان و مشخص بودن گفتمان خودشان پایگاه رایشان را به افرادی منتقل کنند که امکان اجماع بیشتری است فراموش نکنیم که اگر قرار است در ایران اتفاقی بیفتد کسی که در میانه ای که ایستاده این شانس را دارد برای گفتگو بیشتر در حقیقت بزرگ‌تر کردن این کیک که قرار است همه درش سهم داشته باشند برای بهبود شرایط ایران»^{۲۸}

۲۶ - علیرضا نامور حقیقی تحلیل گر مسائل سیاسی ایران از تورنتو، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۲۷ - رجبعلی مرزوعی ، بی بی سی - ۹۶/۲/۱۰

۲۸ - هادی کحال زاده تحلیل مسائل سیاسی ایران از برکلی کالیفرنیا، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۲- رئیسی - قالیباف

۱-۲- مناظره اول؛ رقابت محور متشتت اصولگرایی با جریان اصلاح طلبی

« اگر قبول بکنیم که صرف نظر از اینکه شش تا چهره روبروی هم هستند این شش تا چهره چه جریانات سیاسی را معرفی می کنند در واقع این انتخابات یک ویژگی دارد که دو محور دارد اگر نگوییم دو قطب تقابل دو محور دارد. یک محور تیمی است که با اتکاء به اصولگرایی و اقتدارگرایی که در ۳۷ سال گذشته بخشی از هویت جمهوری اسلامی را تشکیل داده به میدان آمده و یک محور با یک تیم دیگر با هویت سیاسی و حداقل تشکیلاتی جنبش اصلاح طلبی آمده که امروز می شود گفت نوزده ساله بیست ساله است از دوم خرداد آقای خاتمی که بگیریم تا الان. اگر این دو تا محور را نگاه کنیم و ببینیم که صحنه مناظره دیروز عملاً در چهارچوب این دو محور چگونه معنا پیدا می کند محور اصولگرایان مشخصه عمده اش عبارت از این است که متشتت و پراکنده است گفتمان اصلی خودش را عوض کرده است گفتمانی که در قبل عبارت از اصولگرایی و وعده حکومت امام زمان بود امروز ناگزیر شده شعارهای درگیر یارانه و مسکن و امور معیشت مردم را آنهم به آن سطح از قول انتخاباتی به میدان بیاورد. .. علت این ضعف اساسی سیاسی نهادینه که هم گفتمان شان تغییر اساسی کرده هم اینکه از نقطه نظر تشکیلاتی و سازمانی دارای وحدت کافی نیستند ضعیف تر به میدان می آیند و مناظره دیروز هم این ضعف شان را بیش از هر چیزی برملا کرد. این به معنای قوت کامل طرف مقابل در مناظره دیروز نیست...»^{۲۹}

۲-۲- مناظره اول؛ قالیباف کینه جو، رئیسی بی برنامه!!

«... نکته ای که آقای قالیباف باهاش شروع کرد بحث خودش را در مورد پوششی بودن به نظر من اشتباه مهلکی بود که ایشان کرد چون دیگر راه برگشتن خود آقای قالیباف را هم بست چون آقای قالیباف نمی تواند الان در آینده کنار بکشد و به نظر من آن نوع افشاگری او و لحن و ادبیات کینه جویانه ای که به کار برد آن را برگرداند به دوره احمدی نژاد یعنی آقای قالیباف باقیماند در روش های احمدی نژادی و نتوانست هیچ چیز جدیدی ارائه بدهد مثلاً به جای اینکه از توی پوشه اش برنامه در بیاورد خوب برگه ای در آورد که خوب بخواهد آن را افشاگری بکند. این معلوم نیست از نظر مردم خیلی پسندیده باشد برعکس آقای رئیسی در قیاس با آقای قالیباف خیلی مدبرانه عمل کرد. یعنی سعی کرد در حاشیه بماند وارد درگیری نشود و از خودش یک چهره ای که بالاخره چهره هوشمندی نشان بدهد که متوجه مسائل مردم هست منتها آقای رئیسی هم در یک سیاست حمایتی باقیماند سیاست های حمایتی در حمایت از طبقات محروم هیچ ایده ای برای یک سیاست توسعه ای اقتصادی تولید ثروت و اینها از خودش نشان نداد!»^{۳۰}

۳-۲- مناظره اول؛ نگاه پدرانہ رئیسی در کنار رویکرد تهاجمی قالیباف

« در مورد گروه اصولگرایان .. آقای ریسی در حقیقت سیاست اجرای یک پرفورمنس نگاه پدرانہ و نگاه از بالا و محبت آمیز به همه داشت زبان حمله انتخاب نکرد زبان مثبت انتخاب کرد کاری خیلی به گذشته بر نمی گشت نقدهاش نقدهای بسیار تند علیه روحانی و دولت شخص آقای روحانی نبود بیشتر می خواست یک وعده های رویایی بدهد و آن نگاه پدرانہ اش حفظ کند این سیاست یا در حقیقت اگر حتی شکست هم بخورد می خواهد بگوید من کاندیدای اخلاقی

^{۲۹} - احمد سلامتیان نماینده پیشین مجلس از پاریس، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

^{۳۰} - ابراهیم اصغرزاده نماینده پیشین مجلس و فعال اصلاح طلب از تهران، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

و مذهبی و معنوی بودم ولی خوب آقای قالیباف سیاست حمله انتخاب کرد و این سیاست تهاجمی است به علت این که بتواند جناح اصولگراها را بیاورد پشت سر خودش یعنی حداقل نیروهای جوان اصولگرا را بیاورد پشت سر خودش نیروهای ناراضی از وضعیت فعلی در حوزه اشتغال در حوزه رکود در حوزه سیاست های مالیاتی و مسائل مربوط به ریزگردها که در استانها وجود دارند اینها را جمع کند پشت سر خودش اما یک چیزی هم که هست بسیاری از موضوعات مهم مغفول مانده در مناظره مثل مثلاً امنیت اجتماعی اسید پاشی در اصفهان...»^{۳۱}

۴-۲- وعده‌های اقتصادی نامزدهای اصولگرا؛ تغییر گفتمان از پایداری به پایبندی!!

«... چون تجربه نزدیکش را دارد نسبت به این نوع شعارها مقداری واکنش شده اس. البته من نمی گویم که عدالت خواهی در جامعه خواست بخش عظیمی از جامعه نیست اما این بخش جامعه هم دیگر امید چندانی به میوه های زودرس و فراوان که یک شبه همه مسائل حل بشود ندارد از این نقطه نظر اصول گرایان که قبلاً مدعی یک نوع تداوم و پایداری بودند که اسم شان هم بوده پایداری بعد از بیان کاندیدای کنونی شان کاندیدای اصلی شان کلمه پایداری بدل به کلمه پایبندی شده است امروز در نحوه تبلیغاتی که چه آقای قالیباف می کند چه آقای رئیسی می کنند خودش نشان دهنده این است که پایداری نسبت به اصول اساسی که داشتند و قدیم می گفتند ما آمدیم آخرت مردم را اصلاح بکنیم خیلی بیخشنید نقل قول است اقتصاد مال حیوانات بود مال انسان ها نبود اینکه یک جریان به آن اندازه آرمان گرا یک جریان به آن اندازه آخرالزمانی به این واقعیت برسد که سیاست پای در گل واقعیت اقتصاد و روابط بین المللی دارد خودش نشان دهنده یک گام بسیار بزرگ است اما آیا این را می تواند الان به آن افراد دنبال خودش که مدتی با آتش گرم شان کرده عرضه بکند به نظر من نه در بین خود آنها هم تردیدهایی نسبت به صداقت شان وجود دارد.»^{۳۲}

ج- وعده رفع حصر؛ حیات بخشی به جنبش موسوم به سبز

۱- فرصت انتخابات؛ فضایی برای بروز و ظهور جنبش سبز!

«خاطره وقایع سال ۱۳۸۸ و جنبش سبز در ذهن و روح کسانی که به این جنبش باور داشتند مانده است و فکر نمی کنم کسانی که در این جنبش حاضر بودند و دل به آن جنبش بسته بودند در طی این سال ها آن را به فراموشی سپرده باشند به همین علت کوچکترین نشانه ای از رهبران آن جنبش ظاهر می شود و فضایی ایجاد می شود این از درون جامعه خودش را نشان می دهد در واقع این جنبش تا وقتی که رهبرانش در حصر هستند و آرمان هاش مطرح است زیر پوست جامعه جاری است. اما خب فراز و نشیب دارد و در این شرایط وقتی فضا سخت امنیتی، بگیر و ببند و هزینه ها سنگین شد کسانی که طرفدار جنبش بودند ترجیح دادند تا فرصت بعدی سکوت کنند و در ایام انتخابات ها فرصتی برای باز شدن فضا به وجود می آید و در مناظره و سفرهای استانی آقای روحانی برای تبلیغات انتخاباتی این کاملاً خودش را نشان می دهد.»^{۳۳}

۳۱ - علیرضا نامور حقیقی تحلیل گر مسائل سیاسی ایران از تورنتو، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۳۲ - احمد سلامتین نماینده پیشین مجلس از پاریس، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۳۳ - رجبعلی مرزوعی، بی بی سی - ۹۶/۲/۱۰

۲- مطالبه رفع حصر؛ تلاش روحانی برای عادی کردن شرایط

« (مجرى) بعضى ها مى گویند که در دور قبل اصلاح طلبان مجذوب بعضى از قول هاى شدند که آقای روحانى داد و مثلا این بود که گویا مسئله حصر را ایشان مى خواهد حل کند امروز هم در یزد و هم کرمان و هم در بعضى از جاهای دیگر این موضوع باز هم توسط حاضرین شعار داده مى شد آیا در این زمینه ممکن است در این برهه شود ، کاری کرد؟ (کحال زاده) « واقعیتش این است که برآورد واقعی وجود داشت از توان آقای روحانى در دوره قبل دو تا کار قرار بود انجام دهد یک عادی کردن شرایط بین المللی که به نظر مى رسد تا حد قابل توجهی موفق شده و دومین عادی کردن شرایط داخلی به لحاظ سیاسى و امنیتی که او هم به نظر مى رسد که تا حد زیادى موفق شده اگر چه پرونده جنبش سبز تا مادامی که این سه رهبر بزرگوار در حصر هستند حل نخواهد شد اما آقای روحانى به هر حال توفیقات زیادى داشته و این هم همه اش دولت نبوده تلاش هاى بوده که جامعه مدنى هم انجام داده و حرکت رو به جلویی است ما نباید فراموش کنیم که آقای روحانى نماینده وضع موجود نیست آقای روحانى خودش نماینده جریانی است که تلاش مى کند شرایط بهبود یابد و اوضاع را بهتر کند این واقعیت وجود دارد و امیدواریم که با عادی کردن شرایط به این قول ها دست پیدا کند.»^{۳۴}

۳- تاکید روحانی بر وعده رفع حصر؛ فریب تبلیغاتی

«یکی از زشت ترین شعارهای تبلیغاتی که آقای روحانى امروز داد این بود (رفع حصر) ، با تمام احترامی که برای آقای روحانى قائل هستم این نوعی فقط فریب تبلیغاتی بود. وی پس از چهار سال چیزی نگفته است و در برابر شعار رفع حصر چنین وعده ای داده است گویی اینکه مثلا آقای (آیت الله) خامنه ای خودش این شعارها به گوشش نمى رسد و آقای روحانى، شان رئیس جمهور را از تدارکاتچی به پیامبر و انتقال دهنده پیام تنزل داده که پیام را منتقل مى کند من هیچ نشانه ای نمى بینم که آقای روحانى توانش برای پیگیری نسبت به چهار سال اول ریاست جمهوری بیشتر شده باشد و دقیقا مثل دور اول فقط یک شعار تبلیغاتی برای جلب توجه هست و البته گمان نمى کنم این دفعه خیلی تاثیر داشته باشد.»^{۳۵}

۴- پیروزی روحانی با رای بالا؛ زمینه ساز رفع حصر

« اینکه آیا این روند منجر به رفع حصر از رهبران جنبش سبز در ماه های آتی خواهد شد این بستگی به نتیجه انتخابات خواهد داشت و در واقع توازن قوایی که در کشور به وجود می آید و علائم و نشانه هایی وجود دارد که انتظار می رود در دوره آتی اگر آقای روحانى با رای بالا به مقام ریاست جمهوری برسد امید داشت که رفع حصر بشود.. این نشانه ها سخنانی که ما در گوشه و کنار از افراد مختلف حتی از کسانی که در واقع در جناح اصول گرا و اقتدارگرا قرار دارند می شنویم به طور مثال به صحبت های آقای لاریجانی اشاره کرد و افراد دیگری از جناح اصول گرا که آنها به نحوی خواستار رفع حصر هستند اما غالب ادبیاتی که به هرحال آنها بیان می کنند.»^{۳۶}

^{۳۴} - هادی کحال زاده تحلیل مسائل سیاسی ایران از برکلی کالیفرنیا، بی بی سی - ۹/۲/۹۶

^{۳۵} - مجتبی واحدی تحلیلگر سیاسی در گفتگو با رادیو فردا - ۱۰/۲/۹۶

^{۳۶} - رجبعلی مرزوعی ، بی بی سی - ۱۰/۲/۹۶

د - تبلیغ تحریم انتخابات

۱- کمپین نه به انتخابات؛ رای دادن یعنی مشروعیت بخشی به نظام

«کسانی هستند که رای نمی دهند و فعال هستند منطق تحریم کنندگان انتخابات این است که در نظامی که اصولاً ساختار دموکراتیک ندارد رای دادن کمکی به حل مشکل نمی کند و تنها مشروعیت بخشی به حکومت را باعث می شود از جمله کارزارهایی که در این زمینه به راه افتاده کمپینی است نام امتناع در فضاهای مجازی که علیرضا کیانی روزنامه نگار و تحلیل گر سیاسی به این کمپین پیوسته آقای کیانی وقتان بخیر چرا امتناع از رای دادن؟ (کیانی) لزوماً بحث تحریم نیست تحریم یک کنش هوشمندی است که نیاز به یک برنامه ریزی منسجم به آدم هایی دارد که در واقع پا کار این ایده باشند در واقع بحث بر سر این است که ما امتناع می کنیم از رای دادن و در این بازی شرکت نمی کنیم خوب بینید ما انتخابات رای نداریم به واقع انتخابات جمهوری اسلامی یا به تعبیر صحیح تر انتخابات در جمهوری اسلامی براساس آپارتاید های سیاسی، جنسیتی و مذهبی بنا شده زنان باورمندان به مذاهب غیر از شیعه اثنی عشری ناباورمندان به ایده ولایت فقیه نمی توانند در این رقابت کاندیدا شوند اگر من در این انتخابات رای بدهم به سیستم آپارتاید مشروعیت دادم شما فکر کنید یک سیاه پوست در آفریقا جنوبی نمی خواست در معادلات درون آپارتایدی شرکت کند باید آن را شمات می کردیم یا اینکه در واقع آن باید سعی می کرد که آن سیستمی که در واقع آن را ممنوع می کند از حضور موثر در جامعه و ساختار سیاسی و حاکم بر آنجا بر هم بزند...»^{۳۷}

۲- کمپین نه به انتخابات؛ نامزدهای کنونی فاقد توانایی ایجاد شکاف در نظام

« .. با صندوق رای پدر کشتگی نداریم حتی اگر در دورن این سیستم آپارتاید جمهوری اسلامی کاندیدایی بیاید که شعارهای حداقلی خارج از این ساختار تنگ را بدهد خود بنده برای ایجاد شکاف در ساختارها هم می شده در رای به آن کاندیدا استقبال می کنیم مثل سال ۸۸ که من فکر می کنم آقای میر حسین موسوی و آقای شیخ مهدی کروبی می توانستند این نقش را بازی کنند ولی این ۶ تا (نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری) در واقع چیز دیگری را برآورده نمی کند ... من کسی را نمی بینم و فکر می کنم که در واقع حتی آقای روحانی و آقای جهانگیری که در واقع به عنوان کاندیدای پوششی در واقع وارد میدان شدن این نقش را (ایجاد شکاف در ساختار) نمی توانند بازی کنند و اصلاً این چیزی که در واقع دوستان اصلاح طلب می گویند و باورمندان به اصلاحیه اعتدالی ها می گویند از سال ۷۶ تا الان دارد پیاده می شود و ما هر سال در این بیست سال عقب تر رفتیم... کسانی که خواهان تغییر حکومت هستند از دوستی با اصلاح طلب ها طرفی نمی بندند چون دوستی با آنها یک خیابان یک طرفه است آنها به دلیل امکانات بسته ای که در داخل ساختار دارند شما را هاضمه فراخ خودشان هضم می کنند و می خواهند شما پیاده نظام آنها باشید آنها به شعارهای خودشان هم پایبند نیستند شما به همین قضیه حصر توجه کنید که آقای موسوی و آقای کروبی و خانم رهنورد دوستان اینها هستند خود آقای روحانی در شعارهای انتخاباتی چهار سال پیش وعده رفع حصر را داد و اصلاً وعده داده که همه زندانی های سیاسی را باید آزاد کنیم.»^{۳۸}

۳۷ - علیرضا کیانی در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹/۲/۹۶

۳۸ - علیرضا کیانی در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹/۲/۹۶

۳- دعوت به تحریم؛ مشارکت یعنی مشروعیت بخشی به ساختار تبعیض آمیز!

« (مجری) در رابطه با بخشی از جامعه که به هر حال به دنبال تحریم انتخابات هستند در ارتباط با این تاکتیکی حالا استراتژی صحبت کنید؟ (اعتمادی) من خودم چون جزو آن بخش از جامعه ایران هستم فکر می کنم که در واقع این شرکت نکردن در انتخابات عملاً مشروعیت ندادن به یک ساختار تبعیض آمیز ساختاری است که زن ها در آن نمی توانند کاندیدا شوند. اهل سنت نمی توانند. اقلیت های دینی نمی توانند. حتی شیعیانی که معتقد به تئوری ولایت فقیه نباشند از این فرایند حذف می شوند و این در واقع این شرکت نکردن به نوعی مشروعیت ندادن به این ساز و کار تبعیض آمیز است.»^{۳۹}

۵- موضع دولت آمریکا در قبال انتخابات ایران؛ تاثیر گذاری و تاثیر پذیری

۱- انتخابات ایران؛ بالا گرفتن جنگ لفظی میان تهران - واشنگتن

« هر بار که انتخابات ریاست جمهوری در ایران برگزار می شود جنگ لفظی بین تهران و واشنگتن بالا می گیرد از یک طرف آمریکا فرصت پیدا می کند از ایران انتقاد کند که انتخاباتش آزاد نیست و از آن طرف هم ایران آمریکا را به تلاش برای مداخله امور داخلی اش متهم می کند حالا در اولین انتخابات ایران در دوره ریاست جمهوری دونالد ترامپ سوال این است که دولت جدید چه موضعی می گیرد دولتی که بارها به تندی از ایران و توافق هسته ای انتقاد کرده ... در هفته های گذشته کنگره آمریکا برای وضع تحریم ها بیشتر علیه ایران خیز برداشته بود بحث درباره تحریم های جدید را به خاطر ملاحظه انتخابات ایران به بعد از آن موکول کرد آدم در روزهایی که هنوز بحث درباره ادعای دخالت روسیه در انتخابات آمریکا داغ است.»^{۴۰}

۲- امکان تاثیر گذاری سیاست ها و مواضع آمریکا بر انتخابات ایران

« دیدگاه غالب در حزب جمهوری خواه و به طور کلی در رهبری دولت فعلی آمریکا این است که دولت آمریکا امکان تاثیر گذاری بر انتخابات ایران را ندارد و بنابراین بهتر است اقدامی به نفع هیچ جناحی تمام شود در ایران پرهیز کند تا بعد از انتخابات برای این که ممکن است اینها بتوانند گامی بردارند ولی پیش بینی نتایج آن گام مشخص نیست اما عده اقلیتی هستند در دولت فعلی آمریکا که آرمان گراتر هستند و معتقد به این هستند که شکست آقای روحانی در انتخابات به نفع پروژه ای هست که آنها دارند و این که دوباره بتوانند در واقع انزوای ایران را احیا کنند.»^{۴۱}

« (مجری) فارغ از اینکه دولت فعلی در آمریکا چه سیاستی را در قبال انتخابات ایران اتخاذ می کند آیا خود اتفاقات سیاسی و روندی که آنها دارند پیش می روند در داخل آمریکا ممکن است به صورت غیرمستقیم تاثیر بگذارد در آنچه که رای مردم هست در ایران؟ (بروجردی) بله این امکان وجود دارد به هر حال بین الان تا زمان انتخابات همیشه امکان اینکه یک درگیری پیش بیاید و برای مثال در خلیج فارس بین قایق ها و کشتی ها و این می تواند اگر آمریکا بخواهد قایق های ایرانی را مورد هدف قرار بدهد به هر حال می تواند احساسات ناسیونالیستی را در ایران خیلی به وجد بیاورد و

۳۹ - امیر حسین اعتمادی تحلیلگر مسائل سیاسی از واشنگتن در گفتگو با تلویزیون من و تو - ۹۶/۲/۱۰

۴۰ - بی بی سی - ۹۶/۲/۹

۴۱ - علی واعظ، پژوهشگر گروه بین المللی بحران، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

تاثیری داشته باشد بر روند انتخابات ولی فکر می‌کنم که حداقل تا به حال برخلاف شعارهایی که آقای ترامپ داده دیدیم که ادامه سیاست دولت اوباما را در قبال ایران تا به حال پیش گرفته تا این بازنگری در سیاست خارجی شان صورت بگیرد از یک سو به کنگره گفته که ایران به برجام پایبند بوده اما از سوی دیگر بر خلاف اوباما نمی‌آید شرکت ها و بانک های خارجی را به سرمایه گذاری در ایران تشویق بکند و همانطور که دیدیم در چند هفته پیش بیست و پنج شرکت و فرد ایرانی را هم باز هم در لیست تحریم بخاطر فعالیت های موشکی ایران قرار داد. ^{۴۲}

۳- نتیجه انتخابات ایران، بی تاثیر برای آمریکا

«می‌شود گفت هر فردی که در خیابان پاستور باشد مثلا اصلاح طلب، محافظه کار، اصولگرا هر چی به آن شدت فرقی برای سیاست خارجی و منافع ملی آمریکا نداشته چون همه شان از حامیان جمهوری اسلامی بودند پرونده موشکی بالستیک، پرونده هسته ای، مخصوصا پرونده آینده برجام موضوع منطقه خلیج فارس سوریه آینده رژیم اسد اکثر این چیزها زیر دست سپاه پاسداران است و نه وزارت خارجه یا رییس جمهور بنابراین به آن صورت برای دولت ترامپ فرقی نخواهد کرد چون این پرونده ها اصولا دست سپاه پاسداران است و نه آدمی که ساکن خیابان پاستور است.» ^{۴۳}

۴- دولت ترامپ؛ ترجیح روحانی بر نامزدهای محافظه کار

«فکر می‌کنم درک دولت آقای ترامپ این بوده که نمی‌خواهند به موضوع انتخابات در ایران تبدیل بشوند برای همین هم سعی کردند که ارزیابی سیاست خارجی شان در قبال ایران را موکول بکنند به این تابستان بعد از اینکه ما نتایج انتخابات را در ایران دیدیم. به نظر می‌آید که دولت آقای ترامپ به هر حال می‌داند که دولت آقای روحانی چه موضعی دارد این چهار سال را تجربه کردند آشنا هستند ولی نمی‌دانند نامزدهای محافظه کار اگر به قدرت برسند چه کاری خواهند کرد. بنابر این فکر می‌کنم که ترجیح شان این است که با دولت آقای روحانی سر و کله بزنند و نه دیگر نامزدهایی که در انتخابات هستند.» ^{۴۴}

«فکر می‌کنم که این مهم است درست است که به هر حال در ایران حرف آخر را در رابطه با مسائل بسیار مهم سیاست داخلی و خارجی رهبر جمهوری اسلامی می‌زند یا سپاه پاسداران می‌زنند ولی به هر حال بسیاری موارد هست که رئیس جمهور در حوزه توانای اش هست وزارت امور خارجه موضع هایی که می‌تواند بگیرد در قبال این مشکلاتی که هست نشان داده است که بله برای اینها مهم است کی در مقام رئیس جمهور ایران قرار گرفته به هر حال این می‌تواند دامن بزند بحث های پیچیده ای را در درون دولتمردان خود ایران که چه شکلی بیایند و بخواهند با دولت آقای ترامپ امروزه دولتی که ما تا به حال دیدیم در این صد روزه حداقل خیلی بی تجربه یا با برنامه های ناپخته ای در رابطه با سیاست خارجی اش روبرو بوده بتوانند کنار بیایند.» ^{۴۵}

^{۴۲} - مهرزاد بروجردی استاد علوم سیاسی در دانشگاه سیراکیوز در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۹

^{۴۳} - بهنام طالب لو، بی بی سی - ۹۶/۲/۹

^{۴۴} - مهرزاد بروجردی استاد علوم سیاسی در دانشگاه سیراکیوز در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۹

^{۴۵} - مهرزاد بروجردی استاد علوم سیاسی در دانشگاه سیراکیوز در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۹